

3. Ἡ ἀμμονία εἶναι ὄργανον ἐντελῶς ἔχρουν, ἐπίσης καὶ ἡ διάλυσις τοῦ θειοῦχου χαλκοῦ ἔχει ἀσθενέστατον κυανοῦν χρῶμα· ἐὰν ἐνωθῶσιν ὁμῶς τὰ δύο ἀποτελεῖται κυανοῦν χρῶμα λαμπρότατον.

4. Ἡ Γλυκερίνη εἶναι οὐσία ἐντελῶς ἀβλαβῆς κατ' ἐαυτήν, μίξον ὅμως μὲ αὐτὴν ὀλίγον νιτρογόνον ἢ ὀξυγόνον, ἀμφοτέρω μὴ ἐκρηκτικά, καὶ θέλεις ἔχει νιτρογλυκερίνην, ἡ ὁποία ἐκρήγνυται διὰ τῆς ἀπλῆς σχεδὸν ἀφῆς καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκρήξεως ταύτης εἶναι τρομερά.

5. Τὰ ἀβλαβέστατα καὶ ἐντελῶς στερούμενα ἐνεργητικότητος στοιχεῖα εἶναι τὸ νιτρογόνον καὶ ὁ ἀνθραξ, κατ' ὑποβαλλόμενα ὅμως εἰς χημικὴν ἐνωσιν ἀποτελοῦν τὴν *κυανόγινον*, ἥτις εἶναι ἐν τῶν ἰσχυρωτάτων δηλητηρίων.

6. Δύο ἀνομοιοτάτα στοιχεῖα, τὸ νιτρογόνον καὶ ὁ φῶσφορος, χημικῶς ἐνούμενα ἀποτελοῦν μίγμα, τὸ ὁποῖον ἀνάπτει μὲ τὴν ἐλαχίστην τριβήν.

Η ΧΑΪΔΗ.

Κατ' ἐπιτομήν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ.

(Ἰδε προηγούμενον φύλλον).

Ποῖον ὕμνον, Χαΐδη; ἠρώτησεν ὁ καλὸς ἱατρός.

— Ἐγὼ γνωρίζω μόνον ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀναφέρεται ὁ ἥλιος καὶ ὁ ὥραϊος κῆπος, καὶ τὸν ἄλλον ἐκεῖνον τὸν μακρὸν, τὸν ὁποῖον ἡ κυροῦλα ἀγαπᾷ, καὶ μὲ λέγει νὰ τῆς τὸν ἐπαναλαμβάνω συχνά.

— Ἐπανάλαβέ τους καὶ εἰς ἐμέ, Χαΐδη, διότι καὶ ἐγὼ θέλω νὰ τοὺς ἀκούσω, εἶπεν ὁ ἱατρός.

Ἡ μικρὰ ἐσταύρωσε τὰς χεῖράς της, ἐσκέφθη ὀλίγον, ἔπειτα εἶπε· Νὰ ἀρχίσω ἀπ' ἐκεῖ, ὅπου ἡ κυροῦλα λέγει ὅτι τῆς διεγείρονται αἰσθήματα τρυφερά καὶ εὐγνώμονα εἰς τὸν Θεόν;

— Ἀρχισε ἀφ' ὅπου θέλης.

Οὕτως ἡ Χαΐδη ἤρχισε ν' ἀναγινώσκει.

Ὕμνος.

Στοῦ Κυβερνήτου τὴν σοφὴν πρόνοιαν ἐμπιστεύου,

Ν' ἀκολουθῆς ὡς ὁδηγὸν διόλου μὴ διστάζης.

Τὰ ἴχνη του βλέπε καλῶς καὶ εἰς αὐτὰ πορεύου,

Στὸν νοῦν Του καὶ στὴν θέλησιν ποτέ σου μὴ εἰσέλθης.

Ἀργοπορεῖ ἔνιοτε καὶ φαίνεται ὡς μὴ βλέπων,

Τὰς συμφοράς, τοὺς πειρασμούς, τοὺς πόνους, τοὺς

[κινδύνους,

Ὡς μὴ ἀκούων στεναγμούς καὶ ὄρεϊν μὴ ἔχων

Νὰ περιδένῃ συμπαθῶς πληγὰς πολυδύναυτος

Πλὴν ἂν σοι ᾔτο δυνατόν τ' ἀόρατα νὰ βλέπης,

Θεοῦ πατρὸς φιλόστοργον πρόνοιαν θὰ ἐξύμνεις,

Ὅστις ἐκλέγει τὸν καιρὸν ἀπαλλαγῆς καὶ σκέπης

Μετὰ σοφίας θαυμαστῆς καὶ πατρικῆς μερίμνης.

Ἐοσ λοιπὸν καρτερικὸς καὶ σταθερὸς τὸ πνεῦμα

Καὶ θὰ ἰδῇς τὴν θλίψιν σου καὶ τὸ βαρὺ φορτίον

Ἀστραπηδὸν ἐκλείποντα εἰς ἓν Του μόνον νεῦμα

Κ' ἐμπήλασον τὴν καρδίαν σου εὐλογίῳ παντοίων.

Αἶφνης ἡ Χαΐδη ἐσταμάτησε, διότι ὁ ἱατρός ἐφαίνετο ὡς νὰ μὴ ἠκροάζετο. Εἶχε καλύψει τὸ πρόσωπον μὲ τὰς χεῖρας καὶ ἐκάθητο ἀκίνητος, ὥστε ἡ Χαΐδη ἐνόμισεν ὅτι ἀπεκοιμήθη. Ἐμεινε δὲ εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, ἀλλὰ δὲν ἐκοιμᾶτο. Ὁ ὕμνος ἐπανήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ παρελθόν, ὅτε ἦτο παιδίον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός του, ἐπαναλαμβανούσης αὐτὸν τοῦτον τὸν ὕμνον, τὸν ὁποῖον ἡ Χαΐδη ἔλεγε, καὶ τὸν ὁποῖον ὁ ἱατρός δὲν εἶχεν ἀκούσει ἔκτοτε. Τῷ ἐφαίνετο ὡς νὰ ἤκουε τὴν φωνὴν τῆς μητρός του νὰ ἤχῃ εἰς τὰ ὦτά του, καὶ ὡς νὰ ἐβλεπε τοὺς γλυκοὺς ὀφθαλμούς της ἀτενίζοντας φιλοστόργως εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἦτο εἰς πραγματικὴν ἔκστασιν.

Ἀφοῦ δὲ ἐπανήλθεν εἰς ἑαυτὸν εἶδε τοὺς ὀφθαλμούς τῆς Χαΐδης προσηλωμένους εἰς αὐτὸν καὶ λαβὼν τὴν χεῖρά της, εἶπε μὲ γλυκύτητα, « Χαΐδη, ὁ ὕμνος σου εἶναι τῷ ὄντι ὥραϊος! Θὰ ἐπανέλθωμεν ἐδῶ πάλιν καὶ θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ τὸν ἐπαναλάβῃς ἐκ νέου.»

Ἐν τούτοις ὁ μικρὸς Πέτρος μόλις ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπομονὴν του. Εἶχε καὶ αὐτὸς τὰς ἐνθυμήσεις του. Ἀνεπτόλει εἰς τὴν μνήμην του τὰς ἡμέρας καὶ ὥρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐκάθητο ἐκεῖ εἰς τὸ ἴδιον μέρος πλησίον τῆς Χαΐδης ψάλλων καὶ συνομιλῶν περὶ διαφόρων πραγμάτων καὶ ἐπεθύμει νὰ ἀπολαύσῃ τὴν αὐτὴν εὐχαρίστησιν καὶ τώρα. Ἀλλ' ἡ Χαΐδη ἐφαίνετο ὅλη προσηλωμένη εἰς τὸν γέροντα ἱατρὸν, καὶ εἰς αὐτὸν δὲν ἐπρόσεχε ποσῶς! Ἀλλὰ καὶ τί νὰ κάμῃ; Ὅθεν ἐκάθησεν εἰς παράμερόν τι μέρος, καὶ ἤρχισε νὰ παρατηρῇ προσεκτικῶς τὴν σκιάν, ἥτις ἐχρησίμευεν ὡς ὥρολόγιον, ὅταν δὲ εἶδεν ὅτι ἐφθασεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦ μεσημερίου, ἐφώναξε μὲ ὄλην του τὴν δύναμιν, «Καιρὸς τοῦ γεύματος!»

Εἰς τὴν φωνὴν ταύτην ἡ Χαΐδη ἠγέρθη ἀμέσως καὶ ἔφερε τὸ πανέριον, ὅπου εἶχον τὴν λιτὴν τροφὴν των καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐμπροσθεν τοῦ ἱατροῦ, εἰποῦσα, «Ἐδῶ, ἱατρέ, θὰ ἔχῃς ἐν χωριάτικον γεῦμα—ὡς ἐκείνο, τὸ ὁποῖον συνειθίζουσιν οἱ ποιμένες τῶν αἰγῶν νὰ τρώγουν. ἐδῶ ἐπάνω εἰς τὰ ὄρη!» Ἀλλὰ πρὶν ἐκβάλλῃ τὰ πράγματα ἀπὸ τὸ πανέριον, ἐφώναξε τὸν Πέτρον νὰ τρέξῃ νὰ ἀμέλξῃ τὴν ἀγαπητὴν τῆς αἰγᾶς, καὶ νὰ φέρῃ τὸ γάλα εἰς αὐτὴν διὰ νὰ φιλεύσῃ μὲ αὐτὸ τὸν ἱατρὸν.

— Καὶ τὰ φαγητὰ εἰς τὸ πᾶν ἴον ποῖος θὰ τὰ φάγῃ; ῥώτησεν ὁ Πέτρος.

— Ἡμεῖς—ὁ ἱατρός, σὺ καὶ ἐγώ, ἀπεκρίθη ἡ Χαϊδὴ. Ἀλλὰ τρέξε τώρα διὰ τὸ γάλα.

Ὁ Πέτρος δὲν εἶχε χρεῖαν ἄλλης παραγγελίας—εἰς μίαν δὲ στιγμήν ἐπαγγέλλετο κρατῶν τὸ καρδάρι τοῦ γεμάτου γάλα γλυκὺ καὶ ἀφρίζον.

Ἡ Χαϊδὴ ἐστρώσε τὸ τραπεζομάνδουλον ἐμπροσθεν τοῦ ἱατροῦ, καὶ ἔθεσεν ἐπάνω του τὸν ἄρτον καὶ τὰ ἄλλα φαγητὰ, τὰ ὅποια ὁ καλὸς παππὸς εἶχε βάλει εἰς τὸ πανέριον, ἀφοῦ δὲ ἐζήτησεν ὁ ἱατρός τὴν θεῖαν εὐλογίαν, ἤρχισαν ὅλοι νὰ τρώγουν μὲ πολλὴν ὀρεξιν. Ἰδίως ὁ Πέτρος ἀπὸ τὰ λουκάνικα.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἡ Χαϊδὴ καὶ ὁ ἱατρός περιήλθον τὰ χλοερά μέρη τοῦ ὅρου, ὅπου αἱ αἰγες ἔβασκον καὶ εὐχαριστήθησαν πολὺ ἀπὸ τὴν ὥραιαν θέσιν καὶ τὴν γλυκεῖαν ὁσμὴν τῶν ἀνθῶν, τῶν ὁποίων τὰ πολυποικίλα χρώματα ἔτερον τὴν ὄρασιν, ἐνῶ τὸ ἄρωμά των ἐπλήρου τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ ἔκαμνεν αὐτὴν πολὺ εὐάρεστον.

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ὁ ἱατρός εἶδεν ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἐπιστρέψῃ, εἶπε δὲ εἰς τὴν Χαϊδὴν νὰ μείνῃ, ἐὰν ἤθελε μέχρι τῆς ἐσπέρας, ἀπολαμβάνουσα τὴν εὐχαρίστησιν, τὴν ὁποίαν ἡ θέσις ἐκείνη παρείχε, ἀλλ' ἡ Χαϊδὴ δὲν ἔστερξεν εἰς τοῦτο προτιμήσασα νὰ συνοδεύσῃ αὐτόν. Ἐκτὸς τούτου εἶχε πολλὰ πράγματα νὰ τῷ εἶπῃ, καὶ νὰ τῷ δείξῃ ἄλλα μέρη, ὅπου μυριάδες ἄλλων ἀνθῶν ἀνθοῦν καθ' ὅλον τὸ θέρος. Ἄλλ' ὁ καλὸς ἱατρός τὴν συνεβούλευσε νὰ μείνῃ, ὑποσχεθεὶς νὰ τὴν ἐπανιδῇ τὴν ἐπομένην ἡμέραν, καὶ ἀποχαιρετήσας αὐτὴν καὶ τὸν Πέτρον ἀνεχώρησεν. Ἡ Χαϊδὴ ὁμῶς ἀνέβη εἰς μίαν πέτραν καὶ ἐκεῖ ἔμεινε σείουσα τὸ μανδύλιόν της, ἕως οὗ ὁ ἱατρός ἐκρύφθη κάτω εἰς τοὺς βράχους ἀπὸ τὴν ὄψιν της.

— Πόσον ἡ μικρὰ αὐτὴ κόρη μοὶ ἐνθυμίζει τὸ κοράσιόν μου!, εἶπεν ὁ ἱατρός στενάξας. Καὶ αὕτῃ ἔτσι ἔκαμνεν ὅταν ἀνεχώρουν—ἐξήρχετο εἰς τὸ παράθυρον ἢ τὴν θύραν καὶ ἐκίνει τὸ μανδύλακι της ἕως οὗ ἔχανόμην ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἱατροῦ, ἡ Χαϊδὴ καὶ ὁ Πέτρος ἐτραγουδῆσαν διάφορα τραγούδια, τὰ ὅποια συνείθιζον νὰ τραγουδοῦν, ὅταν ἔδοσκον τὰς αἰγὰς ὁμοῦ, πρὶν ἢ Χαϊδὴ ἀναχωρήσῃ εἰς τὸ Φράγκφορτ, ὃ δὲ Πέτρος τῆς διηγῆθη πόσον ἠσθάνετο τὴν μοναξίαν του εἰς τὴν ἀπουσίαν της καὶ πόσον ἔχαιρε βλέπων πάλιν αὐτὴν εἰς τὰ ὄρη τῆς πατρίδος των!

Ὁ καιρὸς καθ' ὅλον τὸν μῆνα ἦτο εὐήλιος, καθάρους καὶ δροσερός. Καθ' ἑκάστην δὲ πρωΐαν ὁ

ἱατρός ἀνέβαινεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἦτο ἡ οἰκία τοῦ παπποῦ τῆς Χαϊδῆς καὶ περιήρχετο μὲ αὐτὸν εἰς διάφορα ὕψη τῶν ὀρέων, ὅπου τὰ ἀρπακτικὰ ὄρνεα εἶχον τὰς φωλεὰς των, καὶ τὰ ὅποια ὅταν ἐβλεπον αὐτοὺς πλησιάζοντας ἐφευγον κρῶζοντα ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς των. Εἰς τὴν συντροφίαν τοῦ παπποῦ ὁ ἱατρός εὗρισκε μεγάλην εὐχαρίστησιν, καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐθαύμαζε μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε γνῶσιν τῶν ὀρεινῶν φυτῶν, τῆς ἱαματικῆς των δυνάμεως καὶ ποῦ ἐφύοντο. Προσέτι ἐδείξεν εἰς αὐτόν διάφορα εἶδη λειχήνων, φουμένων ἐπὶ τῶν κορμῶν τῶν προκατακλυσμιαίων δένδρων, καὶ πολλὰ εἶδη ἀνθῶν ἀγνώστων εἰς τὸν ἱατρόν. Ὁ ἱατρός εὗρεν ἀκόμη ὅτι ὁ ἄξεστος ἐκεῖνος γέρον εἶχε πολλὰς γνώσεις περὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πτηνῶν, τὰ ὅποια ἔζων εἰς τὰ ὄρη ἐκεῖνα, καὶ περὶ τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἐξεων αὐτῶν, ὥστε εἰς τὴν ἐκτίμησιν του ἀνυψώθη πολὺ καὶ ἔκτοτε ἤρχισε νὰ τὸν θεωρῇ οὐχὶ ὡς ἀγροῖκον ὀρεινόν, ἀλλ' ὡς καλὸν ἐπιστήμονα.

(Ἀκολουθεῖ).

ΠΩΣ ΜΕΤΕΦΕΡΟΥΝ ΤΑ ΝΕΟΓΝΑ ΤΩΝ ΖΩΑ ΤΙΝΑ.

Ἡ Καγκαρὸν (ιδεὶ φύλλ. Μαρτίου 1888) κατ' ἀρχὰς ἐνῶ εἰσέτι εἶναι ἀδύνατα τὰ φέρη ἐντὸς σάκκου, ὃ ὁποῖος περικαλύπτει ὅλην τὴν κοιλίαν, ἀφοῦ δὲ μεγαλώσουν ἐπὶ τῆς βράχειώς της, κρατοῦνται δὲ ἐκεῖ ἀπὸ τοῦ νὰ πέσουν διὰ τῶν οὐρῶν των, τὰς ὁποίας περιτυλίσσουν εἰς τὴν οὐρὰν τῆς μητρὸς των, τὴν ὁποίαν αὐτὴ ρίπτει εἰς τὴν βράχιν της.

Σχεδὸν ὅλοι οἱ πῖθηκες μεταφέρουν τὰ νεογνά των εἰς τὰς ἀγκάλας των, ἢ εἰς τὴν βράχιν των ὡς αἱ χωρικαὶ γυναῖκες. Αἱ Ἐνυδρίδες μεταφέρουν τὰ νεογνά των μὲ πολλὴν προσοχὴν πολυτρόπως. Ἐνίοτε τὰ μεταφέρουν εἰς μέρη ἀβαθῆ, ὅπου φύονται θαλάσσια φυτὰ μεγάλα καὶ ἐκεῖ φαίνονται παίζουσιν μὲ αὐτὰ, ἐνίοτε δὲ καὶ τὰ ρίπτουν εἰς τὸν ἀέρα, ὅπως αἱ ἀνθρώπιναι μητέρες κάμνουν πρὸς διασκέδασιν τῶν τέκνων των.

Εἰδὸς τι Φαλαίνης ἐχούσης σχεδὸν ἀνθρώπινον πρόσωπον μεταφέρει τὰ νεογνά της ἐπάνω εἰς τὰ πτερυγία της. Τοῦτο βλέποντες οἱ ναυτικοὶ ἐξέλαβον τὰ ζῶα ταῦτα ὡς θαλασσίας νυμφας!

Αἱ γὰρ αἱ, οἱ κύνες καὶ αἱ γουρούναι μεταφέρουν τὰ νεογνά των διὰ τοῦ στόματός των.